

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

2.5.2007

B6-0196/2007

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

siekiant baigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį

pateikė Inese Vaidere, Ćirts Valdis Kristovskis, Konrad Szymański, Hanna Foltyn-Kubicka, Ryszard Czarnecki, Gintaras Didžiokas, Adam Bielan ir Michał Tomasz Kamiński

UEN frakcijos vardu

dėl ES ir Rusijos aukščiausio lygio susitikimo, kuris vyks 2007 m. gegužės 18 d. Samaroje

B6-0196/2007

Europos Parlamento rezoliucija dėl ES ir Rusijos aukščiausio lygio susitikimo, kuris vyks 2007 m. gegužės 18 d. Samaroje

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Bendrijų ir jų valstybių narių ir Rusijos Federacijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą (angl. PCA), kuris įsigaliojo 1997 m. ir kurio galiojimas baigiasi 2007 m.,
- atsižvelgdamas į bendrame pareiškimе, paskelbtame pasibaigus 2003 m. gegužės 31 d. vykusiam aukščiausio lygio susitikimui Sankt Peterburge, išdėstytą ES ir Rusijos tikslą sukurti bendrą ekonominę erdvę, bendrą laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, bendradarbiavimo išorės saugumo srityje bendrą erdvę bei mokslinių tyrimų ir švietimo, įskaitant kultūrinius aspektus, bendrą erdvę,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvenciją ir jos penkis protokolus,
- atsižvelgdamas į ES ir Rusijos konsultacijas žmogaus teisių klausimais,
- atsižvelgdamas į patikimus Rusijos ir tarptautinių NVO pranešimus dėl besitęsiančių žmogaus teisių pažeidimų Čečėnijoje,
- atsižvelgdamas į 2007 m. sausio 10 d. Komisijos komunikatą Europos Vadovų Tarybai ir Europos Parlamentui „Europos energetikos politika“ (COM(2007)0001),
- atsižvelgdamas į savo 2006 m. kovo 23 d. savo rezoliuciją dėl Europos Sąjungos energijos tiekimo saugumo¹,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Rusijos, ypač į
  - 2007 m. balandžio 26 d. savo rezoliuciją dėl jėgos panaudojimo neseniai vykusiose demonstracijose Rusijoje²,
  - 2006 m. gruodžio 13 d. savo rezoliuciją dėl ES ir Rusijos aukščiausio lygio susitikimo Helsinkyje³,
  - 2006 m. spalio 25 d. savo rezoliuciją dėl ES ir Rusijos santykių po Rusijos žurnalistės Anos Politkovskajos nužudymo⁴,
  - 2006 m. birželio 15 d. savo rezoliuciją dėl Sočyje įvykusio ES ir Rusijos aukščiausio

---

¹ P6_TA(2006)0110.

² P6_TA-PROV(2007)0169.

³ P6_TA-PROV(2006)0566.

⁴ P6_TA(2006)0448.

lygio susitikimo¹,

- 2006 m. sausio 19 d. savo rezoliuciją dėl Čėčėnijos²,

- 2005 m. gruodžio 15 d. savo rezoliuciją dėl žmogaus teisių Rusijoje ir naujų įstatymų dėl NVO³

- ir į 2005 m. gegužės 26 d. savo pranešimą dėl ES ir Rusijos santykių⁴,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 2 dalį,

- A. kadangi devynioliktas ES ir Rusijos aukščiausio lygio susitikimas įvyks 2007 m. gegužės 18 d. Samaroje,
- B. kadangi ES ir Rusijos santykiai per pastaruosius kelerius metus nuolat vystėsi ir lėmė ekonominę integraciją ir tarpusavio priklausomybę, kuri neišvengiamai taps dar glaudesnė netolimoje ateityje,
- C. kadangi ES ir Rusijos santykiai turi didelį ekonominį potencialą ir abi šalys turėtų naudos dėl didesnės ekonominės integracijos ir gerų kaimyninių santykių; kadangi ES ir Rusijai svarbu bendradarbiauti siekiant užtikrinti stabilumą visose srityse, kuriose turima bendrų interesų ir kuriose interesai iš dalies sutampa,
- D. kadangi 2005 m. bendra ES ir Rusijos prekybos apimtis buvo daugiau kaip 166 mlrd. eurų; kadangi Rusija yra trečioji pagal svarbą ES prekybos partnerė, apimanti 7,3 proc. ES prekybos, o ES yra svarbiausia Rusijos prekybos partnerė, apimanti 52,9 proc. Rusijos prekybos,
- E. kadangi pagrindiniai principai, kuriais turėtų būti grindžiami ES ir Rusijos Federacijos ekonominiai ir prekybiniai santykiai, turėtų būti abipusiškumas, skaidrumas, nuspėjamumas, patikimumas, nediskriminavimas ir geras valdymas,
- F. kadangi energijos tiekimo saugumas yra viena iš didžiausių Europos problemų ir viena iš svarbiausių bendradarbiavimo su Rusija sričių; kadangi ES importuoja maždaug ketvirtadalį savo dujų ir naftos iš Rusijos ir yra patikimiausia Rusijos eksporto vartotoja,
- G. kadangi greitas keturių bendrų erdvių, skirtų skatinti bendras vertybes, demokratinį valdymą, pilietinę valstybę ir geros kaimynystės politiką, taip pat pateikimo į rinką abipusiškumą ir rinkos taisyklių laikymąsi, sukūrimas turėtų būti viena iš pagrindinių derybų dėl minėtojo naujo strateginės partnerystės susitarimo užduočių,
- H. kadangi naujos ES ir Rusijos partnerystės ir bendradarbiavimo sutarties sudarymas yra ypač svarbus jų bendradarbiavimui ateityje, ypač atsižvelgiant į tolesnę ekonominių santykių plėtrą, tolesnį saugumo ir stabilumo Europoje didinimą ir pagarbos žmogaus teisėms ir demokratijos stiprinimą,

---

¹ P6_TA(2006)0270.

² P6_TA(2006)0026.

³ P6_TA(2005)0534.

⁴ P6_TA(2005)0207.

- I. kadangi Rusijos Federacija yra Europos Tarybos narė ir todėl pripažįsta bendras Tarybos vertybes, tikslus ir įsipareigojimus, numatytus Tarybos statute ir konvencijose, ypač skatinti demokratiją ir stiprinti demokratijos stabilumą Europoje remiant politines, teises ir konstitucines reformas nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis,
- J. kadangi Rusijoje silpnėja demokratija, ypač dėl to, kad visas stambiausias televizijos stotis ir daugumą radijo stočių kontroliuoja vyriausybė, kad spausdintoji žiniasklaida pati imasi savo leidinių cenzūros, kad taikomi nauji teisės organizuoti viešas demonstracijas apribojimai ir bloginama nevyriausybinių organizacijų padėtis, puldinėjami žmogaus teisių aktyvistai, žudomi garsūs Rusijos vyriausybės oponentai ir stiprinama politinė teisminės valdžios kontrolė, bei vis dar sunkiai pažeidžiamos žmogaus teisės Čėčėnijos Respublikoje – vyksta žudymai, kankinimai, dingsta žmonės, imami įkaitai ir nepagrįstai įkalinama,
- K. kadangi, vykstant ES ir Rusijos konsultacijoms žmogaus teisių klausimais, šioje srityje, kuri turėtų būti ES ir Rusijos santykių prioritetas, kol kas nepasiekta jokios žymesnės pažangos,
- L. kadangi 2006 m. lapkričio 24 d. Helsinkyje vykusiu paskutiniu ES ir Rusijos vadovų susitikimu buvo siekiama pažymėti naują ES ir Rusijos santykių etapą ir ypač pradėti derybas dėl naujo ES ir Rusijos pagrindų susitarimo, pakeisiančio dabartinį partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą, kuris baigia galioti 2007 m.,
- M. kadangi Rusijos vyriausybė nepaiso laisvos prekybos principų be jokio pateisinimo taikydama ilgalaikius importo draudimus kaimyninėms šalims, įskaitant ES valstybes nares, ir iki šiol taiko draudimą importuoti žemės ūkio gaminius (vyną, vaisius ir daržoves) iš Moldovos ir Gruzijos, o tai ypač kenkia abiejų šių šalių ekonominiam vystymuisi,
- N. kadangi Lenkija sustabdė derybų dėl naujojo pagrindų susitarimo pradžią, reikalaujama, kad derybų pradžia priklausytų nuo to, ar Rusija panaikins lenkiškos mėsos importo draudimą, paskelbtą 2005 m. ir pratęstą 2006 m.,
- O. kadangi balandžio 21 d. įvykusios už sveikatos apsaugą atsakingo Komisijos nario Markoso Kyprianou ir Rusijos žemės ūkio ministro Aleksejaus Gordejevo derybos, kurių metu siekta pagerinti Rusijos ir ES santykius panaikinant minėtąjį draudimą, baigėsi nesėkmingai, o tai meta šešėlį gegužės 18 d. Samaroje vykšančiam ES ir Rusijos vadovų susitikimui,
- P. kadangi, pasak už prekybą atsakingo Komisijos nario Peterio Mandelsono, ES ir Rusijos santykiai šiandien pasiekė tokį tarpusavio nesupratimo ar netgi nepasitikėjimo lygį, kokio nematėme nuo Šaltojo karo pabaigos, o tai pakenkė pastangoms užmegzti glaudesnius abiejų šalių ryšius,
- Q. kadangi Estijos parlamentas pernai priėmė įstatymus, leidžiančius perkelti tarybinius paminklus ir ekshumuoti tarybinių karių palaikus, ir kadangi Estija ir jos Baltijos kaimynės buvo jėga prijungtos prie Sovietų Sąjungos baigiantis Antrajam pasauliniam karui ir atgavo nepriklausomybę tik 1991 m.,

- R. kadangi pastaruoju metu įvykdytas Raudonosios armijos paminklo, etniniams estams simbolizuojančio sovietines represijas ir okupaciją, iškėlimas iš buvusios vietos sukėlė nuo Sovietų Sąjungos žlugimo nematytus masinius protestus ir smurtą tarp etninių estų ir rusų,
- S. kadangi aukštieji Rusijos parlamento rūmai paragino nutraukti diplomatinius santykius su Estija dėl paminklo tarybiniais kariams perkėlimo, o žemieji parlamento rūmai paragino prieš šią Baltijos valstybę imtis ekonominių sankcijų,
- T. kadangi svarbu, jog plėtodama santykius su Rusijos Federacija ES kalbėtų vienu balsu ir parodytų solidarumą bei vienybę,
1. pakartoja savo įsitikinimą, kad Rusija išlieka svarbi pragmatinio bendradarbiavimo partnerė, su kuria ES sieja ne tik ekonominiai ir prekybiniai interesai, bet ir tikslas glaudžiai bendradarbiauti tarptautinėje arenoje bei bendroje kaimyninėje erdvėje;
  2. pažymi Europos Sąjungos valstybių narių vienybės ir solidarumo palaikant ES santykius su Rusija svarbą ir pabrėžia, kad ES bendroji politika ir valstybių narių dvišaliai santykiai su Rusija turėtų būti grindžiami bendrai nustatytais principais; todėl teigiamai vertina bendrą ES poziciją derybose su Maskva dėl Rusijos draudimo importuoti lenkišką mėsą panaikinimo; pabrėžia, kad ši sankcija buvo grindžiama suklustotais veterinarijos dokumentais, nes, remiantis ES tarnybų atliktais tyrimais, lenkiška mėsa atitinka ES standartus;
  3. apgailestauja, kad šios derybos nutrūko ir vėliau nepavyko pradėti derybų dėl naujo ES ir Rusijos pagrindų susitarimo, ir ragina ES pirmininkaujančią Vokietiją tęsti darbą siekiant, kad kuo greičiau būtų priimti įgaliojimai dėl naujos sutarties, ir daugiau nedelsiant pradėti derybas;
  4. ragina Europos Sąjungą pademonstruoti visapusišką paramą Estijai dėl pastarųjų įvykių, susijusių su tarybinių karių paminklo perkėlimo iš Talino centro į karių kapines, ir pabrėžia, kad tai buvo padaryta laikantis tarptautinių teisės normų bei procedūrų ir su derama pagarba žuvusiesiems;
  5. atkreipia dėmesį į tai, kad Raudonosios armijos paminklo klausimas yra Estijos vidaus reikalas, ir kad vėlesnė Rusijos reakcija, pvz., Dūmos delegacijos reikalavimas Estijos vyriausybei atsistatydinti, yra akivaizdus kišimasis į Estijos vidaus politiką; pabrėžia, kad ES turi aiškiai parodyti, jog Maskvoje siūlomi ekonominiai grasinimai ir diplomatiniai veiksmai prieš Estiją yra nepriimtini Europos Sąjungai ir labai pakenks ES ir Rusijos santykiams;
  6. ragina Rusiją nedelsiant nutraukti Estijos ambasados Maskvoje blokadą bei sustabdyti riaušes prie jos ir užtikrinti, kad ambasada galėtų tęsti savo darbą pagal Vienos konvenciją;
  7. pabrėžia, kad per tarybinės okupacijos po Antrojo pasaulinio karo metus dešimtys tūkstančių estų žuvo tremtyje bei nuo kitokių represijų ir pakartotinai ragina Rusiją, kuri reikalavo ir gavo teisinės SSRS įpėdinės statusą, pripažinti šiuos faktus ir Baltijos

valstybių okupaciją ir prisiimti visą atsakomybę už jos padarytą žalą ir nuostolius;

8. mano, kad praeityje padarytų totalitarinių nusikaltimų nepripažinimas yra viena iš pagrindinių šiuo metu Rusijoje vykdomų žmogaus teisių pažeidimų priežasčių ir todėl ragina Rusijos valdžią aiškiai ir atvirai pasmerkti komunistinio totalitarinio režimo nusikaltimus, ypač Stalino valdymo metu įvykdytus nusikaltimus;
9. dar kartą pabrėžia, kad dabartinė žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės padėtis, taip pat etninių mažumų padėtis Rusijoje tebekelia didelį susirūpinimą; taigi apgailestauja, kad, vykstant ES ir Rusijos dialogui žmogaus teisių klausimais, šioje srityje nepasiekta jokios žymesnės pažangos, ir ragina Rusijos vyriausybę padėti užtikrinti, kad šios diskusijos, kurios yra būtina ES ir Rusijos partnerystės dalis, būtų intensyvesnės;
10. pakartoja savo požiūrį, kad tvirtas žmogaus teisių ir demokratiškos vertybių gynimas turėtų būti pagrindinis bet kokio ES bendradarbiavimo su Rusija principas; ragina Komisiją užtikrinti, kad ES ir Rusijos derybų pakete šioms vertybėms netektų antraeilis vaidmuo, ir į naujojo ES ir Rusijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimo straipsnį dėl žmogaus teisių dar įtrauktų ir aiškesnius įpareigojimus ir veiksmingesnius stebėsenos mechanizmus; be to ragina Komisiją užtikrinti, kad visa Rusijai teikiama finansinė parama būtų susieta su demokratiškos standartų plėtojimu toje šalyje; atkreipia dėmesį į tai, kad Rusija dar turi siekti pažangos norėdama tapti labiau demokratiška ir visapusiškai gerbiančia žmogaus teises valstybe;
11. reiškia didelį susirūpinimą dėl iš Rusijos ir tarptautinių žmogaus teisių organizacijų ir toliau gaunamų pranešimų apie tai, kad kalėjimuose, policijos nuovadose ir slaptuose kandomojo kalinimo centruose Čečėnijoje kankinama ir nežmoniška bei žeminamai elgiamasi; griežtai smerkia tokius veiksmus ir ragina Rusijos institucijas užtikrinti, kad Čečėnijos Respublikoje būtų visiškai gerbiamos teisės, kurios užtikrintos Rusijos pasirašytoje Europos žmogaus teisių konvencijoje, o visi šias teises pažeidžiantys asmenys būtų patraukti atsakomybėn;
12. ragina Rusiją atsisakyti nepagrįstų imperinių ambicijų; ragina Rusiją atsisakyti remti separatistines jėgas Gruzijoje ir konstruktyviai ieškoti taikaus konfliktų sprendimo būdų, ypač užmezgant normalius ryšius su Gruzija ir visiškai pripažįstant Gruzijos suverenumą ir teritorinį vientisumą;
13. pabrėžia poreikį bendradarbiauti su Rusija, kaip reikalinga svarbia partnere, palaikant taiką, stabilumą ir saugumą, kovojant su tarptautiniu terorizmu ir smurtiniu ekstremizmu bei spręsti kitus saugumo klausimus, pvz., aplinkos ir branduolinio pavojų, narkotikų, prekybos ginklais ir žmonėmis bei tarpvalstybinio organizuoto nusikalstamumo Europos kaimynystėje klausimus;
14. ragina ES ir Rusiją prisiimti savo atsakomybę Irano branduolinės veiklos klausimu ir, kaip Ketverto narių, atsakomybę siekiant išspręsti Artimųjų Rytų konfliktą ir remti pastangas surengti tarptautinę taikos konferenciją taikos Artimųjų Rytų regione klausimu;
15. pabrėžia Rusijos įstojimo į Pasaulio prekybos organizaciją (PPO) svarbą ir yra įsitikinęs, kad narystė PPO bus svarbi žinia užsienio investuotojams, paskatins Rusijoje ekonomikos augimą ir padidins prekybą su ES; pabrėžia, kad diskriminacinė ekonomikos politika,

nukreipta prieš ES ir jos valstybes nares, pvz., Rusijos geležinkelių administracijos taikomi dvigubi tarifai kroviniams, gabenamiems į ES jūrų uostus, pažeidžia PPO principus;

16. mano, kad neseniai Rusijos Federacijoje pateiktas įstatymo, pagal kurį būtų leista vyriausybei uždrausti užsienio įmonėms įsigyti kontrolinį Rusijos įmonių akcijų paketą, taigi jos negalėtų turėti daugiau nei 49 proc. akcijų įmonėse, veikiančiose 39 strateginėse pramonės šakose, projektas nepagerins investicinės aplinkos, ir dėl jo kils esminių klausimų dėl valstybės vaidmens rinkos ekonomikoje ir pagrindinių ekonomikos sektorių konkurencijoje;
17. be to, pakartoja, kad svarbu sukurti bendrą ekonominę erdvę (BEE) ir toliau siekti BEE gairėse iškeltų tikslų, visų pirma susijusių su atviros integruotos ES ir Rusijos rinkos sukūrimu;
18. pabrėžia, kad svarbu gerinti investicijų aplinką Rusijoje, o tai galima pasiekti tik skatinant ir gerinant skaidrias verslo sąlygas, kuriomis niekas nebūtų diskriminuojamas, mažinant biurokratiją ir skatinant abipuses investicijas; yra susirūpinęs, kad sunku nuspėti, kaip institucijos taikys taisykles;
19. pabrėžia, kad su Rusija svarbu diskutuoti energetikos klausimais tam, kad, turint mintyje didėjančią energetinę tarpusavio priklausomybę, būtų užtikrintas ir pasiūlos, ir paklausos saugumas; pabrėžia, kad šis bendradarbiavimas turi būti grindžiamas sutartyje dėl Energetikos chartijos išdėstytais principais ir abipusiškumu, susijusiu su investicijomis bei galimybe patekti į rinką ir naudotis infrastruktūra; ragina Europos Sąjungą būti vieningai svarstant šiuos jautrius klausimus su Rusija;
20. ragina keistis informacija apie pažangiąsias energetikos technologijas ir skatina ES ir Rusijos energetikos sektoriaus atstovų ryšius, taip pat apie pastangas, kurių reikia norint didinti energijos naudojimo veiksmingumą ir kurti technologijas, kurias taikant neišskiriamas anglies dioksidas, nes tai suteikia daug bendradarbiavimo, visų pirma pramonės sektoriuje, galimybių, Rusijos ir ES įmonėms keičiantis gerą patirtimi ir technologijomis;
21. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių ir Rusijos Federacijos parlamentams ir vyriausybėms ir Europos Tarybai.